

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

De mortis conditione. cap. 18.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

re Apostolo. Quid habes quod non accepisti? & si accepisti, quid gloriaris quasi non acceperis? Cum ergo cuncta quæ agimus aut dicimus laude digna, ad deum referenda sint, ut ad bonorum omnium autorem atque largitorem, profecto aliquid ex his nostræ virtuti ascribere velle, summæ ingratitude crimen est, arrogantiaque non ferendæ. Facile autem gloriam præsentem contemnet, qui semper fragilitatis humanæ memor erit, quam in primis mortis nostræ testatur cōditio, de qua peropportune quidem nunc tractabitur.

1. Cor. 4.

De mortis conditione. Cap. XVIII

Non est ibi stabilis gloria, ubi non est vita diuturna. Nobilem ignobili, liberum seruo, diuitē pauperi, strenuum ignauro, doctum indocto, sapientem stulto, regem denique priuato æquat mors. Et si fama superstes viuat, quid ad te? quam voluptatē ex eo capies, si non audis quid de te post te dicent homines? Solent illi quidem qui per adulationem uiuo laudes dixerunt, de mortuo nonnihil obloqui, quippe cuius iam neque beneuolentiam captent, neque vim formident. Sed esto ut lauderis, & in ore uiuas multorum, & hoc insuper ab te illi, qui ad inferos descendunt, perferant, nunquid nuncio isto illa tibi leuare cruciatus poterunt, & non magis grauare, si ideo te noueris fuisse damnatum, quia non uirtuti laborasti dum uiueres, sed gloriæ, & hominibus magis placere quam deo sollicitus fuisti? Quam igitur imprudenter, imo quam stulte inanis gloria quæritur, quæ etiā in infamiam verti potest, & si non vertatur, vel ignorata nihil iuuat, vel cognita plus doloris ei cuius est, affert quam consolationis. Quid profuit diuiti in euangelio quotidie splendide epulari, purpura byssoque indutum in publicum procedere, a plurimis honorari? aut quid nocuit Lazaro mendico canibus tantum quæ hucera eius lungebant, esse notum? Si hic defunctus ab angelis in sinu Abrahamæ collocatur, si ille in inferno sepelitur, & in igne ardet, & gutta aquæ

Luca. 16.

Mat. 26

Iohan. 14.

Iohan. 5

indiget, & nullum supplicij finem sperat? Vtriusq; exitum cōsidera, & iam magis optabis inglorius & ignotus deo seruire, quam quærendæ laudis gratia, vrbib⁹ ac prouincijs imperare. Nunc reliqua, quæ ad mortem hominis pertineant, euangelij loca præcurrendo, more horticulis inter salubres herbas, eam tātum, quæ ad præsentem vsum facit decerpentes, inquiramus. Naturale est omnibus animantibus mortem timere. In his tamen quæ ratione vtuntur. i. in hominibus, timorem istum a natura insitum, vitæ immortalis cupiditas superat ac vincit. Vtrunq; de saluatore nostro euangelista nobis, pdidere. Sic enim in Matthæo legimus. Cœpit Iesus contristari & mœstus esse. tunc ait illis, Tristis est anima mea vsq; ad mortem. Quamuis alij mœstittæ huius causam assignent non timori mortis, sed ei dolori quem capiebat ex perditione Iudæ proditoris, aliorumq; in se credere nolentium, posset hoc tamen, quod propinqua iam passione est dictū, & ad metum mortis referri, non tam quia timuit, quam vt hac etiam in re, sicut in cæteris in se hominis naturā ostenderet. Separari autem a corpore nemo est q; vellet, nisi idem per separationem istam ad æternā beatitudinem se transiturum speraret. Paulus apostolus nunquā dixisset. Cupio dissolui, nisi cupitē dissolutionis causa potior subesset, quam in corpore viuere, quam ipse ostendit continuo subiungens. Et esse cum Christo. Christus autem postquam cœpit contristari, vel vt alius euangelista ait, tædere & pauere, ex natura passibili & infirma, ex eadem paulo post dixit. Pater mi, si possibile est, transeat a me calix iste. Sed quoniam ratio ipsa in nobis vincere debet naturalem carnis motū, nihil moratus intulit. Veruntamen non sicut ego volo sed sicut tu. Vt semper dei voluntas præferatur hominis voluntati. Vis non timere mortem? crede in illum q; ait, Ego sum via veritas & vita. Hic est enim via morum, veritas fidei, vita retributionis. Propterea quidem etiam hortatur nos dicens. Amen amen dico vobis, quia qui verbum meum audit, & credit ei q; misit me, habet vi-

vitam æternam, & in iudicium non venit, sed transit a morte invitã. Quod si in Adam morimur, & in Christo reuiuiscimus, si de morte nobis transitus est ad vitam, nõ est cur mortalitatem exui timeamus, mox immortalitatem induendi, tantoq; minus cum etiam corpus nostrum rursus assumpturi simus, nõ quale depõnimus, tetrum, tardum, graue, ignobile, terrenum, fragile, mortale, sed lucidum, agile, leue, gloriosum, omni pristina fece carens, nullis casibus obnoxium, beatitudinis capax, mortis expers, dicente Apostolo, Nostra conuersatio in cælis est, vnde & saluatorem expectamus dominum nostrum Iesum Christum, qui reformabit corpus humilitatis nostræ conformatum corpori claritatis suæ. Nos hac tanta spe confirmati non solum mortem non timere, sed etiam nullum mortis genus debemus exhorrescere. Ideo dominus noster cum asperissimam tum ignominiosissimam elegit crucis mortem. Quem secuti sancti martyres omnes tyrannorum minas contempserunt, omnia vicere tormenta, magis timentes deum offendere, quam quæcunq; extrema perpeti. Quid quod etiam multi ante persecutionem, imo ante Christum, cum nondum paradisi ianua pateret, morti optarint? Ingemiscens Dauid ait, Hei mihi quia incolatus meus prolongatus est. & Elias, Sufficit mihi domine, tolle animã meam, & Iob. Quare non in vulua mortuus sum? egressus ex utero non statim perij? & Ionas. Domine tolle quæso animam meam a me, quia melior est mihi mors quam vita. Quod si hi quibus adhuc clausus erat aditus regni cælestis, hinc decedere optarunt, nos timebimus quibus per Christum a maledicto iam liberatis patet paradisi? quosq; corpore isto exutos protinus excipit cælestis claritatis habitaculum sempiternum? Ob hoc ergo probatæ vitæ homines mori non formidant, quia p̄tiosa in conspectu domini mors sanctorum eius. Ob hoc autem impij & iniqui terreni, quia mors peccatorum pessima. Itaq; non dolore vehementi, neque immodico fletu prosequi debemus eorum funera, qui fide virtuteq; satis præditi vixerunt.

D

Phil. 3

Psal. 119

3. Reg. 19

Iob. 3

Jonas. 4

Psal. 115.

Psal. 33

- Apoc. 14 Beati enim sunt mortui qui in domino moriuntur, a modo dicit spiritus, ut requiescant a laboribus suis. Unde non immerito felicem talium obitum scriptura saepenumero dormitionem appellat, ut quiete eos & vita simul frui significet. Puellam suscitaturus dominus Non est mortua (inquit) sed dormit, Et de Lazaro, Lazarus amicus noster dormit, sed vado ut a somno excitem eum. Paulus quoque cum de mortuis loqueretur: Fratres inquit, nolite vos ignorare de dormientibus. Et in psalmo habetur: Cum dederit dilectis suis somnum. Honestiore igitur quam mortis vocabulo mors notata est iustorum, qui in domino viuunt. Unde Christus iudex nuncupatus est viuorum & mortuorum. Plura quippe mortis genera sunt. Est proprie mors corporis recedente anima quae viuificat illud: est per metaphoram mors animae cum propter peccatum a deo deseritur: est mors reorum poena in inferno, haec in Apocalypsi secunda mors appellatur. Quamuis enim anima etiam peccatrix immortalis sit, mortua tamen est, tum quando in corpore non deo viuit sed peccato, tum quando in inferno poenas luit aeternas. Nam cum mors primorum hominum in poenam peccati data sit, ipsa poena quae pro peccatis inferitur, mortis interdum nomine designat. Atque ideo sane nec ipsam corporis mortem bonam esse dicimus, quia stipendium peccati est, quia non sine dolore est, sed tamen ut malis perniciosam, ita bonis utilem. Alteri enim moriuntur ut in aeternum viuant, alteri ut in aeternum crucientur: fugienda ista, expetenda illa, etiam cum tormentis & suppliciis pro tempore tolerandis. Si enim tolerabimus & coregnabimus. Magis excoctum aurum purius nitet, & terra per se ferax, si aratro aut ligone versata fuerit, fructus huberiores reddet. Mortis tempore non est iustitiae nostrae operibusque confidendum, sed in misericordia dei sperandum cum sanctus Apostolus dicat: Non ex operibus quae fecimus nos, sed secundum magnam misericordiam suam saluos nos fecit. Animam igitur a corpore decedentem soli illi qui saluare potest, commendemus. Qui ut hoc

Ad Tit. 3

nobis insinuarer, iam morti propinquus, iam spiritum traditurus. Pater (inquit) in manus tuas cōmendo spiritum meum, & hæc dicens expirauit. Et nos ergo cōmendando animam deo, misericordiamq; eius implorando, ac precibus insistendo vitam istam finiamus, & tunc sequetur quod paulo ante diximus: Pretiosa in cōspectu domini mors sanctorum eius, & beati mortui q; in domino moriuntur. Cæterum sicut non timere mortem ad seruos dei pertinet, ita e contrario eam formidare, ad seruos mundi. Quod vt clarius constet, de vana præsentis vitæ cupiditate aliquid dicamus.

¶ De vitæ cupiditate Ca. XIX.

SI diu viuendi vel vota vel confidentiam hominū recte perpenderit, plurimos quidem, qui ita afficiuntur, vanitatis imprudentiæq; arguemus. Diu viuere sperabat diues ille in euangelio, qui frugū hubertate lætatus dilatate cogitabat horrea, cellariaq; ampliare, & his quæ vna æstas attulerat, per annos multos frui. Tantos autem cogitatus abscidit nunquā satis prouisa mors, atq; nocte illa qua ipse sibi longiora felicioraq; vitæ spatia promittebat, coactus est decedere, & cuncta quæ collegerat, alijs relinquere possidenda. Frustra igitur aliquid diuturnum fore sperat, quod statim potest deficere. Sed aliud est sperare dices aliud cupere, licet non idem sint, alterum tamen ab altero pendet, & ex desiderio spes, & spe oritur desiderium. Alioquin quid stultius esse potest, quam cupere aliquid quod te affecuturum non speras? Sed cupis diu viuere, simul & speras, veruntamen times ne te spes ista fallat, atq; ita inter spem metumq; dubius fluctuas. Et cum ita sit, quæro abs te, cum voti compos fueris, cum ad decrepitam vsq; ætatem perueneris, quamdiu vixisti? annos centum aut plures fortasse, si toto hoc tempore deo vixisti, præclare quidem tecum agitur: mox enim in æternum viuere incipies: at si tibi tantum, male profecto rebus tuis consulisti.

Voluptas quippe omnis quæ cum ætate præte-

Luc. 12